

ACIL SERVİSE ATEŞLİ SİLAH YARANMASI İLE BAŞVURAN HASTALARIN ANALİZİ

ÖZET

Amaç ve Hipotez: Acil servise yüksek kinetik enerjili silahla yaralanma nedeniyle başvuran hastaların mortalitesi üzerine etkisi olan durumları araştırmak. Bu amaçla; Hastaların demografik yapısı, yaralanma yeri, cerrahi endikasyonları, laboratuvar değerleri ve travma skorları karşılaştırarak, ülkemiz genelinde ve dünyada yapılan çalışmalarla farklılıklarını ve bunların nedenlerini tartışmaktır.

Yöntem: Çalışmamız 01 Ocak 2016 ve 31 Aralık 2016 tarihleri arasında yapılmıştır. Hastalar yaşayan ve ölenler olarak iki gruba ayrıldı. Yaş, cinsiyet, olayın oluş şekli, vital bulgular, yaralanma yeri, birden fazla anatomik alan içermesi, cerrahi tedavi gerekliliği, kırık cerrahisi yapıp yapılmadığı, göğüs tüpü takılma durumu, laboratuvar parametreleri açısından karşılaştırıldı. Yaşayan ve ölen hastaların olduğu gruplar arasında ISS, RTS ve TRISS skorları karşılaştırıldı. ROC analizi yapılarak cut of değerleri hesaplandı. Mortalite tahmininde ne kadar kullanışlı oldukları araştırıldı. Araştırma verileri IBM SPSS Statistics for Windows, sürüm 21.0' e kaydedilerek istatistiksel analizleri yapıldı.

Bulgu: Acil servise yüksek kinetik enerjili silahla yaralanma nedeniyle başvuran 18 yaş üzerinde olan ve alandan direkt getirilen-gelen 127 hasta dahil edildi. Hastalar yaşayan ve ölenler olarak iki gruba ayrıldı. Hastalara ait laboratuvar bulgular incelendiğinde; Travma skorlarına bakıldığında yaşayan bireylerin ISS ortalamalarının ölen bireylere kıyasla daha düşük olduğu, RTS VE TRISS skorlarının yaşayan bireylerin ortalamasının ölen bireylere kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür. Yaşayan bireylerin Sistolik Kan Basıncı ortalamaları ölen bireylere kıyasla daha düşük, ölen bireylerin solunum sayısı yaşayan bireylere kıyasla daha yüksek, ölen bireylerin GKS ortalamaları yaşayan bireylere kıyasla anlamlı olarak daha düşüktür.

Sonuç: Bireysel Ateşli silah yaralanması ile acil servise getirilen hastalarda vital bulgular ve laboratuvar testleri hızlıca değerlendirilip ISS, RTS ve TRISS gibi etkinliği kanıtlanmış travma skorları hesaplanmalıdır. Bu travma skorları ölen ve sağ kalan hastalar arasında farklılık göstermiştir. Baş, boyun ve spinal yaralanması olan ateşli silah yaralanmalarında mortalitenin yüksek olduğu bilinmelidir. Bunun yanında özellikle vasküler yaralanması olan hastalara öncelik verilmelidir. Ateşli silah yaralanması olgularında olayın oluş şekli, yaralanma bölgesi, vital bulguları,

laboratuvar değerleri ve travma skorlarından faydalanarak elde edilen kanıta dayalı bulgularla karar vermek en doğru yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Ateşli Silah, Travma Skoru, Mortalite